

NATIONAAL PROGRAMMA ONDERWIJS WEST BETUWE

STAND VAN ZAKEN - JANUARI 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Inleiding	3
1.1 Intensivering schoolmaatschappelijk werk	4
1.2 West Betuwe NPO-Boost.....	5
1.3 Regionale uitvoeringsagenda 'Meer inclusief onderwijs'	6
1.4 Innovatieroute 'Aanpak mentale gezondheid jongeren'	7
1.4a Borging en doorgaande lijn Rots en Water.....	7
1.4b Overlevensles	7
1.4c @Ease.....	8
1.4d Yes, ik ben 18!	8
1.5 Maatwerk voortgezet onderwijs / TOPs!	9
2. Financiële paragraaf	10

Inleiding

Om de leer- en ontwikkelvertragingen als gevolg van de COVID-19 pandemie in te halen, is eind 2021 het Nationaal Programma Onderwijs in het leven geroepen (hierna te noemen NPO). Het accent van het NPO ligt niet eenzijdig op leerprestaties, maar is nadrukkelijk ook gericht op de sociaal emotionele ontwikkeling en de mentale gezondheid en weerbaarheid van kinderen.

Binnen het NPO zijn twee geldstromen: een deel gaat direct naar het onderwijs, het tweede deel als geormerkte uitkering naar de gemeenten. West Betuwe ontvangt 720.780 euro. De inzet van het gemeentelijk deel van de NPO is zoveel mogelijk bovenschools, aanvullend en aansluitend op de inzet van de scholen. Besteding van het gemeentelijke deel van het NPO is uiterlijk mogelijk tot 31 juli 2025. We verantwoorden de uitgaven jaarlijks via Single informatie, Single audit (SiSa).

Voor de invulling van de het Nationaal Programma Onderwijs West Betuwe is samengewerkt met door schoolbesturen, samenwerkingsverbanden en andere maatschappelijke partners. Op 1 februari 2022 is het Nationaal Programma Onderwijs West Betuwe vastgesteld.

Nu ligt de stand van zaken per januari 2024 van het Nationaal Programma Onderwijs West Betuwe voor. We gaan in op de interventies die in 2023 liepen of zijn gestart en blikken vooruit naar nieuwe interventies in 2024.

De interventies die voor 2023 zijn afgerond, laten we in deze rapportage buiten beschouwing. Deze zijn terug te vinden in de eerste evaluatie van het Nationaal Programma Onderwijs West Betuwe van januari 2023, door uw college vastgesteld op 28 februari 2023.

1.1 Intensivering schoolmaatschappelijk werk

Doel

Investeren in zorg in en rond de school. Versterking schoolmaatschappelijk werk om leerkrachten te ontlasten, aanspreekpunt voor ouders en leerlingen. Dit geldt voor het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs.

Toelichting

Schoolmaatschappelijk werk is een laagdrempelig aanspreekpunt voor ouders, leerlingen en leerkrachten en wordt ingezet voor groepstrainingen, bijvoorbeeld op het gebied van faalangst en sociale vaardigheden. De schoolmaatschappelijk werkers uit team sociaal signaleren meer vraag naar schoolmaatschappelijk werk vanwege ernstigere problematiek dan voor de Covid-19 pandemie.

De versterking van het schoolmaatschappelijk werk is een van de speerpunten van het Nationaal Programma Onderwijs West Betuwe.

De versterking heeft betrekking op:

- De inzet van preventief groepsaanbod in het primair onderwijs;
- Uitbreiding van het aantal structureel beschikbare uren schoolmaatschappelijk werk in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs.

Vervolg

Het belang en de preventieve werking van de intensivering van het schoolmaatschappelijk werk -en dan met name het groepswork in het primair onderwijs- is sinds 2022 duidelijk aangetoond.

Met ingang van 2025 zijn er dan ook structurele middelen beschikbaar om de versterking van het schoolmaatschappelijk werk blijvend aan te bieden. Specifiek gaat het om 1fte groepswork in het primair onderwijs en 1fte reguliere schoolmaatschappelijk werk in het voortgezet onderwijs en middelbaarberoepsonderwijs.

Voor 2024 bekostigen we dit nog deels, voor 58.722 euro, uit het NPO budget.

1.2 West Betuwe NPO-Boost

Doel

Achterstanden bij kinderen op sociaal- en motorisch gebied in te halen door extra aanbod van activiteiten op het gebied van sport en cultuur.

Toelichting

Onder de noemer 'West Betuwe NPO-Boost' is door Welzijn West Betuwe ingezet op drie onderdelen: buitenschoolse activiteiten, bovenschoolse activiteiten en ondersteuning in de school.

'Boost' kent een indeling tussen kinderen tot 12 jaar (basisschoolleeftijd) en jongeren vanaf 12 jaar. Hierbij staat voorop dat de activiteiten in samenwerking met scholen plaatsvinden en volledig uitgaan van de behoefte van de scholen.

Alle 33 scholen voor primair onderwijs zijn actief binnen 'West Betuwe NPO-Boost'. Op iedere school heeft een of meerdere activiteiten plaatsgevonden en staan er nog activiteiten, met name op het gebied van sport en cultuur, op de planning. Voor de uitvoering is met 27 externe partijen samengewerkt.

De extra inzet bij het voortgezet onderwijs (Lingeborgh en de Ida Gerhardtacademie) bestaat uit diverse workshops bij de Ida Gerhardtacademie en een theaterproductie bij Lingeborgh. Jongeren zijn vrij om aan deze workshops wel of niet deel te nemen.

De workshops zijn uitgevoerd door medewerkers van Welzijn West Betuwe, een enkele keer in samenwerking met of door een externe docent. Er hebben 670 jongeren deelgenomen aan de activiteiten gericht op het voortgezet onderwijs.

Vervolg

De verdere implementatie van het 'West Betuwe NPO-Boost'-programma loopt door tot en met 31 juli 2025. De reeds beschikbaar gestelde 206.750 euro is voldoende om dit te bekostigen.

1.3 Regionale uitvoeringsagenda 'Meer inclusief onderwijs'

Doel

Investeren in méér inclusief onderwijs door het aanstellen van een projectleider die de ontwikkelagenda in een stroomversnelling brengt.

Toelichting

Op basis van een advies van de samenwerkingsverbanden Driegang, Munio en Berséba is door de gemeenten die vallen onder het werkingsgebied van deze samenwerkingsverbanden gezamenlijk geïnvesteerd in de ontwikkelagenda 'Méér inclusief onderwijs'. De ontwikkelagenda heeft als doel zoveel mogelijk leerlingen op de eigen school op maat onderwijs te kunnen bieden in samenwerking met jeugdhulp.

Concreet is een gezamenlijke projectleider aangesteld die de ontwikkelagenda in een stroomversnelling brengt. De voortgang van 'Méér inclusief onderwijs' monitoren we bestuurlijk via de Regionaal Educatieve Agenda.

Vervolg

De kosten voor de projectleider zijn verdeeld op basis van het aantal leerlingen binnen de samenwerkingsverbanden per gemeente. De ondersteuning van de projectleider blijft in ieder geval zolang het NPO loopt. Over de gehele NPO-periode is 10.000 euro voor beschikbaar gesteld. Voor 2024 en verder resteert nog 5.400 euro.

1.4 Innovatieroute ‘Aanpak mentale gezondheid jongeren’

Doel

Met betrokken partijen komen tot een bronaanpak in de preventie van mentale klachten bij jongeren.

Toelichting

Bij een integrale aanpak mentale gezondheid jongeren hebben we de keuze gemaakt om samen met partners en de doelgroep tot invulling te komen. We zien psychische gezondheid als nieuwe en urgente prioriteit en de noodzaak om te verschuiven van symptoombestrijding naar een bronaanpak in de aanpak van mentale gezondheid is belangrijk. We kiezen voor een co-creatief proces aan de hand van de ‘innovatieroute psychische problemen jeugd en jongeren 0 – 18 jaar’.

De innovatieroute besloeg de eerste helft van 2023 en is een methodische aanpak; in de tweede helft van 2023 werkten de projectgroepen de voorstellen uit, inclusief de financiële paragraaf en de borging van de interventie. Vanaf 2024 vindt de implementatie plaats.

Uit de innovatieroute zijn de volgende vier projectvoorstellen voortgekomen. Dit zijn ‘borging en doorgaande lijn Rots en Water’, ‘Overlevensles’, ‘@ease’ en ‘Yes, ik ben 18!’. De eerste twee interventies zijn al volledig beschreven en klaar voor implementatie. De voorstellen voor de interventies ‘@ease’ en ‘Yes, ik ben 18!’ zijn momenteel in de afrondende fase. In totaal is voor de vier projecten 100.000 euro beschikbaar uit de NPO-gelden.

1.4a Borging en doorgaande lijn Rots en Water

Vanaf 2022 investeren we extra in preventieve activiteiten via het groepswork van schoolmaatschappelijk werk in het primair onderwijs (zie ook paragraaf 1.1). Een onderdeel van het groepswork aanbod zijn de Rots en Watertrainingen op de basisscholen. Deze trainingen zijn niet schoolgebonden. De resultaten van de Rots en Watertrainingen zijn erg positief wat betreft de weerbaarheid van leerlingen. De preventieve werking voorkomt bovendien kosten van latere (duurdere) jeugdzorg. Ook de schoolbesturen onderkennen het positieve effect van weerbaarheidstrainingen.

Met de huidige werkwijze en beschikbare formatie is het echter niet mogelijk om Rots en Water aan te bieden aan alle leerlingen in het primair onderwijs. In het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs is in 2022 geïnvesteerd in Rots en Water voor alle leerlingen door de (vak)leerkrachten op te leiden tot gecertificeerd Rots en Watertrainers. Dit bieden we nu ook aan de leerkrachten in het primair onderwijs. Zo creëren we een mooie doorgaande leerlijn.

Voor deze interventie is 25.000 euro beschikbaar gesteld.

1.4b Overlevensles

Steeds meer leerlingen op middelbare scholen ondervinden psychosociale problemen. Jongeren kunnen bijvoorbeeld last krijgen van piekeren, angst en depressie. Deze gevoelens zitten vaak nog in een taboesfeer. Scholen worden dagelijks geconfronteerd met de gevolgen van psychosociale problemen. Docenten zien dat het aantal suïcidale gevoelens onder leerlingen toeneemt, ook het aantal leerlingen met zelfmutilatie groeit.

Deze problematiek zien we sterk bij leerlingen van het voortgezet onderwijs onder andere vanwege stress van school en thuis, veranderingen in hun thuissituatie, zoals een scheiding en sociale druk vanuit andere jongeren.

Overlevensles gaat over het structureel integreren van lessen rondom mentaal welbevinden. Door deze lessen in het voortgezet onderwijs doorlopend aan te bieden, verdwijnt het taboe en krijgen jongeren meer handvatten hoe om te gaan met (dreigende) mentale problemen. Vanuit Pro Persona en de GGD zijn er twee programma's die hier goed op aansluiten, Less Stress en het Landelijke gezonde school programma. Deze twee programma's integreren we tot een passend aanbod richting de twee scholen voor voortgezet onderwijs. Voor deze interventie is 21.000 euro beschikbaar gesteld.

1.4c @Ease

@Ease is er voor jongeren tussen de 12 en 25 jaar die behoefte hebben aan een luisterend oor. Gratis, anoniem (indien gewenst), zonder wachtlijst en laagdrempelig kunnen vragen en zorgen besproken worden met leeftijdsgenoten. Deze vrijwilligers werken samen met de professionele hulpverleners van lokale zorgpartners. Preventie van psychische en sociale problemen bij jongeren staat centraal.

Bij een @ease-vestiging in West Betuwe werken jongeren, (ervaringsdeskundige) vrijwilligers en diverse lokale (zorg)partners nauw samen, waardoor het @ease team domein overstijgend werkt en de lijnen kort zijn. Een inloopmogelijkheid van @ease maken we mogelijk in samenwerking met de bibliotheek. Naast de fysieke locaties is er ook een online functie, waardoor jongeren anoniem om hulp kunnen vragen.

Het voorstel voor deze interventie is nog in de afrondende fase; vaststelling van het beschikbare budget volgt.

1.4d Yes, ik ben 18!

Als jongeren 18 jaar worden, zijn ze voor de wet volwassen en volledig verantwoordelijk voor hun eigen daden en beslissingen. We zien dat jongeren zich hier weinig bewust van zijn. Door middel van de bewustwordingscampagne 'Yes, ik ben 18!' bereiken we alle jongeren in West Betuwe die 18 jaar worden. De jongeren ontvangen een kaart vanuit de gemeente. In deze kaart staat wat er bij komt kijken als je 18 wordt en een verwijzing naar een website met QR-code.

Het voorstel voor deze interventie is nog in de afrondende fase; vaststelling van het beschikbare budget volgt.

1.5 Maatwerk voortgezet onderwijs / TOPs!

Doel

Aanpak van de toenemende problematiek van de sociaal emotionele ontwikkeling bij leerlingen.

Toelichting

Waar de Ida Gerhardtacademie de keuze heeft gemaakt om extra 'Boost-activiteiten' af te nemen bij Welzijn West Betuwe voor de aanpak van sociaal emotionele problemen (zie ook paragraaf 1.2), heeft De Lingeborg gekozen voor de implementatie van TOPs! TOPs! draagt bij aan een blijvende positieve verandering van het leef- en leerklimaat. Tegelijk levert TOPs! een bijdrage aan de zelfregie van leerlingen en de handelingsbekwaamheid van docenten. De implementatie is gestart in schooljaar 2022-2023. In schooljaar 2023-2024 integreert afdeling basisberoepsgerichte leerweg TOPs! in het onderwijs, in de mentorlessen, maar ook in de vaklessen. Het streven en de verwachting is dat er bij de begeleiding van de leerlingen in allerlei sociale situaties steeds meer gebruikt gemaakt wordt van een gemeenschappelijke taal. Leerlingen snappen beter hoe zij met elkaar om kunnen gaan en wat daarin hun eigen persoonlijke verantwoordelijkheid is. Daarnaast is TOPs! een interventie die uitgaat van positieve waarden: plustaal, die ervoor zorgt dat er weggebleven kan worden van geboden en regels.

Vervolg

De verdere implementatie van het TOPs! programma loopt door tot en met 31 juli 2025. De reeds beschikbaar gestelde 57.470 euro is voldoende om dit te bekostigen.

2. Financiële paragraaf

West Betuwe ontvangt in totaal 720.780 euro aan NPO-middelen, in te zetten tot 31 juli 2025. Onderstaand overzicht geeft de uitgaven weer in 2022 en 2023 en een begroting voor 2024.

Interventie	uitgaven 2022	uitgaven 2023	begroot 2024
Schoolmaatschappelijk werk _ primair onderwijs	€ 81.372,65	€ 93.133,19	€ 29.361,00
Schoolmaatschappelijk werk _ vo + mbo	€	€ 13.218,00	€ 29.361,00
NPO-Boost! Welzijn West Betuwe	€ 141.500,00	€ 65.250,00	€
Regionale uitvoeringsagenda 'Meer inclusief onderwijs'	€ 1.105,95	€ 3.554,28	€ 5.339,77
Innovatieroute Mentale gezondheid jongeren	€	€ 4.500,00	€ 100.000,00
Maatwerk voortgezet onderwijs / TOPs!	€ 28.735,00	€ 28.735,00	€
Maatwerk primair onderwijs	€ 25.963,30	€	€
Maatwerk jeugdgezondheidszorg	€ 7.040,00	€	€
Onvoorzien / diversen	€ 67,50	€	€ 1.000,00
	€ 285.784,40	€ 208.390,47	€ 165.061,77

In de tweede helft van 2024 houden we de lopende interventies tegen het licht en bepalen we vervolgstappen voor de eerste helft van 2025. Vooral nog blijft er binnen de specifieke uitkering voldoende financiële ruimte om de bedragen aan te passen of te anticiperen op nieuwe ontwikkelingen.